

דברי תורה לשבועות

סעודה א'

א. הגאון ר' שמחה וסרמן זצ"ל הסביר פעם למה כשעולים לתורה מברכים בהתחלה "אשר בחר בנו" ואח"כ מברכים "אשר נתן לנו תורת אמת" ומה הענין לברך ולהודות פעמיים על אותו דבר? וביאר, דהנה כשאדם נותן לשני מתנה יש בזה ב' חלקים: א) התשומת לב שנתן מתנה דוקא לך. ב) עצם המתנה – מה שיש בה. ולפי זה, כשעולים לתורה ועדיין לא יודעים מה יש בה, קודם מודים לה' על "אשר בחר בנו מכל העמים" התשומת לב, ואחרי שקוראים בתורה מודים על עצם המתנה "אשר נתן לנו תורת אמת".

ב. "וישמע יתרו" פרש"י, מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק. ומכאן נלמד שלא מספיק רק לשמוע וכמו שכתוב אצל כל העמים "שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת אז נבהלו" אבל מה עשו בגלל זה? כלום! לא כן יתרו "מה שמועה שמע – אבל ובא" הוא עשה משהו בתכלית שבא להתגייר.

סעודה ב'

ג. כתוב בפסוק: "וישמע יתרו" ופרש"י, מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף ומלחמת עמלק. וצריך להבין מה שמע והבין ממלחמת עמלק? מובא בספר פניני קדם בשם נכד הסמ"ע, שכתוב בגמ' (סנהדרין צ"ב:) שתמנע רצתה להתגייר והיא באה אל אברהם אבינו ולא קיבלה. והיא החליטה להתעקש ולהידבק בזרעו של ישראל והלכה להתחתן עם עשו ונולד ממנה עמלק. ואם כן יש לומר, שיתרו בהתחלה פחד לבוא להתגייר שמא לא יקבלוהו, אבל עתה ששמע ממלחמת עמלק, אמר לעצמו: שודאי עם ישראל הבינו שלא כדאי לעכב גרים שרוצים לבוא ולהתגייר שהרי מזה נולד עמלק ואם כך ודאי יקבלו גם אותו.

ד. כתוב בחז"ל שכל מה שישראל אוכלים בעולם הזה הוא בזכות מצות האמונה. והביאור בזה, שיש דין שאדם שלא משלם שכר של פועל בזמנו עובר על "לא תלין פעולת שכיר". ולפי זה קשה, למה ה' לא נותן לנו שכר על המצות מיד בעולם הזה הרי "לא תלין"? אלא שאם הבעה"ב שלח שליח לשכור פועלים הדין הוא שאין דין "לא תלין" כי לא הבעה"ב בעצמו שכרם. ולפי זה יש לומר, שכל הדברות שה' שלח את משה לצות את עם ישראל, אין דין "לא תלין" ועל כן שכרינו רק בעולם הבא, אבל "אנוכי ה' ולא יהיה לך" שזה מצות האמונה שה' אמר את זה בעצמו, יש דין "לא תלין" ועל זה אנו אוכלים ונהנים בעולם הזה בזכות מצות האמונה שעליה יש דין "לא תלין". **חנוכת התורה.**

ה. כתוב בפסוק: "וכל העם רואים את הקולות" ופעם נפגש הרב עזריאל הילדסהיימר עם החידושי הרי"ם ושאל אותו: למה צריכים לראות קולות ומספיק ששומעים? וענה לו החידושי הרי"ם: שאם רק היו שומעים "לא תגנוב" היו חושבים שאדם צריך לשמור את נכסיו של עצמו ו"לו תגנוב" לשני תגנוב, ולכן היו צריכים לראות "לא" באל"ף שאסור לגנוב. **ומסופר** על יהודי שביתו נשרף ועמד ברחוב וצעק "ברוך אתה וכו' שלא עשני גוי" נדו לו אנשים בראשם בחושבם שנשתבשה דעתו מרוב האסון... אמר להם היהודי: תארו לכם שהייתי גוי, אז גם האלוהים שלי היה נשרף! אבל עכשיו שאני יהודי יש לי אלוקים שיעזור לי.